

Om fördomar

- Hurdana fördomar och stereotyper har du?
- I vilka situationer visar de sig?
- Hur skulle du kunna försöka påverka dina fördomar?
- Har du blivit av med någon av dina fördomar? Hur lyckades det?

En förutfattad mening om en människa eller företeelse som man skapat sig innan man bekantat sig med den här människan eller företeelsen kallar vi fördom. Fördomar bottnar ofta i okunskap: när vi inte känner till hur det verkligen förhåller sig tvingas vi gissa, anta och generalisera. Ofta riktar sig fördomarna mot en hel grupp av människor, som t.ex. en viss nationalitet eller etnisk grupp. Fördomar byggs upp av rykten, skvaller och sådant man hört tidigare. Oftast stämmer inte fördomarna med verkligheten. De kan ändå vara ett hinder för att bli bekant med någon eller för att få ett förtroende att växa fram. I värsta fall kan fördomar leda till diskriminering och rasism.

VAR OCH EN AV OSS HAR FÖRDOMAR.

Med stereotyp menas en generaliserande åsikt om en grupp eller en individ som hör till en viss grupp. Det kan hända att man gör långtgående generaliseringar utifrån några få exempel. Vare sig det gäller en positiv eller negativ stereotyp betraktas individen på ett ensidigt sätt, och därför får inte personen likabehandling. Det är skäl att komma ihåg att inte alla som skenbart hör till samma grupp är lika varandra. Alla finländare är ju inte blyga, trots att många kanske tror det.

Fördomar och stereotyper är för människor ett typiskt sätt att strukturera den komplicerade omgivande verkligheten. Var och en har fördomar, antingen medvetet eller omedvetet. Fördomar och stereotyper är till nackdel om de leder till diskriminering.

Man kan bli av med fördomarna. Det viktigaste är att identifiera och erkänna sina fördomar. På så sätt kan man samla in kunskap om vad ens egna fördomar riktar sig mot och förändra sina attityder. Det är också viktigt att acceptera olikheter – både hos sig själv och andra.